

DIKTER

AV

EDITH SÖDERGRAN

BORGÅ

HOLGER SCHILDTS FÖRLAG

HELSINGFORS 1916

SIMELII ARVINGARS BOKTRYCKERI

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta diktverk av **Edith Södergran** (1892-1923) har digitaliserats i juli 2008 av **Nationalbiblioteket i Helsingfors** och anpassats för Projekt Runeberg i oktober 2014 av Ralph E.

JAG SÅG ETT TRÄD

Jag såg ett träd som var större än alla andra och hängde fullt av oåtkomliga kottar, jag såg en stor kyrka med öppna dörrar och alla som kommo ut voro bleka och starka och färdiga att dö; jag såg en kvinna som leende och sminkad kastade tärning om sin lycka och såg att hon förlorade.

En krets var dragen kring dessa ting den ingen överträder.

DAGEN SVALNAR . . .

I

Dagen svalnar mot kvällen . . . Drick värmen ur min hand, min hand har samma blod som våren. Tag min hand, tag min vita arm, tag mina smala axlars längtan . . . Det vore underligt att känna, en enda natt, en natt som denna ditt tunga huvud mot mitt bröst.

II

Du kastade din kärleks röda ros i mitt vita sköte — jag håller fast i mina heta händer din kärleks röda ros som vissnar snart . . . O du härskare med kalla ögon, jag tar emot den krona du räcker mig, som böjer ned mitt huvud mot mitt hjärta . . .

III

Jag såg min herre för första gången i dag, darrande kände jag genast igen honom. Nu känner jag ren hans tunga hand på min lätta arm . . . Var är mitt klingande jungfruskrafft, min kvinnofrihet med högburet huvud? Nu känner jag ren hans fasta grepp om min skälvande kropp, nu hör jag verklighetens hårda klang mot mina skära, skära drömmar.

IV

Du sökte en blomma och fann en frukt. Du sökte en källa och fann ett hav. Du sökte en kvinna och fann en själ — du är besviken.

DET GAMLA HUSET.

Hur nya ögon se på gamla tider likt främlingar som intet hjärta ha . . . Jag längtar bort till mina gamla gravar, min sorgsna storhet gråter bittra tårar dem ingen ser. Jag lever kvar i gamla dagars ljuvhet bland främlingar som bygga nya städer på blåa kullar upp till himlens rand, jag talar sakta med de fångna träden och tröstar dem bland.

Hur långsamt tiden tingens väsen tär, och ljudlöst trampar ödets hårda häl. Jag måste vänta på den milda döden som bringar frihet åt min själ!

NOCTURNE.

Silverskira månskenskväll, nattens blåa bölja, glittrervågor utan tal på varandra följa. Skuggor falla över vägen, strandens buskar gråta sakta, svarta jättar strandens silver vakta. Tystnad djup i sommarens midt, sömn och dröm, — månen glider över havet vit och öm.

EN ÖNSKAN.

Av hela vår soliga värld önskar jag blott en trädgårdssoffa där en katt solar sig . . . Där skulle jag sitta med ett brev i barmen, ett enda litet brev. Så ser min dröm ut . . .

HÖSTENS DAGAR.

Höstens dagar äro genomskinliga
och målade på skogens gyllne grund . . .

Höstens dagar le åt hela världen.

Det är så skönt att somna utan önskan, mätt på blommorna och trött på grönskan, med vinets röda krans vid huvudgården . . . Höstens dag har ingen längtan mer, dess fingrar äro obevekligt kalla, i sina drömmar överallt den ser, hur vita flingor oupphörligt falla . . . **DU SOM ALDRIG GÅTT UT UR DITT TRÄDGÅRDSLAND . . .**

Du som aldrig gått ut ur ditt trädgårdsland, har du nånsin i längtan vid gallret stått och sett hur på drömmande stigar kvällen förtonat i blått?

Var det icke en försmak av ogråtna tårar som liksom en eld på din tunga brann, när över vägar du aldrig gåt en blodröd sol försvann? **JAG.**

Jag är främmande i detta land, som ligger djupt under det tryckande havet, solen blickar in med ringlande strålar och luften flyter mellan mina händer.

Man sade mig att jag är född i fångenskap — här är intet ansikte som vore mig bekant.

Var jag en sten, den man kastat hit på bottnen?

Var jag en frukt, som var för tung för sin gren?

Här ligger jag på lur vid det susande trädets fot,
hur skall jag komma upp för de hala stammarna?

Däruppe mötas de raglande kronorna,

där vill jag sitta och speja ut

efter röken ur mitt hemlands skorstenar.. .Det är en strimma hav, som glimmar grå
vid himlens rand,

den har en mörkblå vägg,

som liknar land,

det är där min längtan vilar

innan den flyger hem. **GUD.**

Gud är en vilobädd, på den vi ligga utsträckta i alltet rena som änglar, med helgonblå ögon besvarande stjärnornas hälsning, gud är en kudde mot vilken vi luta vårt huvud, gud är ett stöd för vår fot; gud är ett förråd av kraft och ett jungfruligt mörker gud är det oseddas obefläckade själ och det outtänktas redan förruttnade kropp; gud är evigheternas stående vatten; gud är intets fruktbara frö och de nedbrunna världarnas handfull av aska; gud är insekternas myriader och rosornas extas; gud är en tom gunga mellan intet och alltet; gud är ett fängelse för alla fria själar; gud är en harpa för den starkaste vredens hand; gud är vad längtan kan förmå att stiga ned på jorden! **VIOLETTA SKYMNINGAR . . .**

Violetta skymningar bär jag i mig ur min urtid, nakna jungfrur lekande med galopperande centau-

rer. . .

Gula solskensdagar med granna blickar, endast solstrålar hylla värdigt en ömsint kvinnokropp . . .

Mannen har icke kommit, har aldrig varit, skall aldrig

bli . . .

Mannen är en falsk spegel den solens dotter vredgad

kastar mot klippväggen, mannen är en lögn, den vita barn ej förstå, mannen är en skämd frukt den stolta läppar
försmå. Sköna systrar, kommen högt upp på de starkaste

klipporna,

vi äro alla krigarinnor, hjältinnor, ryttarinnor, oskuldsögon, himmelspannor, rosenlarver, tunga bränningar och
förflugna fåglar, vi äro de minst väntade och de djupast röda, tigerfläckar, spända strängar, stjärnor utan
svindel. OROLIGA DRÖMMAR.

Fjärran från lyckan ligger jag på en ö i havet och

sover.

Dimmorna stiga och fly och vindarna växla, jag drömmer oroliga drömmar om krig och stora fester och att min
älskade står på ett skepp och ser hur svalorna flyga och känna ingen längtan!

Det är något tungt i hans inre som icke kan röra sig, han ser skeppet glida in i den ovilliga framtiden, den skarpa
kölen skära in i det motsträviga ödet, vingar hära honom in i det land, där allt vad han gör

är förgäves,

i de tomma och fåfänga dagarnas land långt borta

från ödet . . . VIERGE MODERNE.

Jag är ingen kvinna. Jag är ett neutrum.

Jag är ett barn, en page och ett djärvt beslut,

jag är en skrattande strimma av en scharlakanssol . . .

Jag är ett nät för alla glupska fiskar,

jag är en skål för alla kvinnors ära,

jag är ett steg mot slumpen och fördärvet,

jag är ett språng i friheten och självet. . .

Jag är blodets viskning i mannens öra,

jag är en själens frossa, köttets längtan och förvägran,

jag är en ingångsskylt till nya paradiser. Jag är en flamma, sökande och käck,

jag är ett vatten, djupt men dristigt upp till knäna,

jag är eld och vatten i ärligt sammanhang på fria

villkor. . . FÄRGERNAS LÄNGTAN.

För min egen blekhets skull älskar jag rött, blått och

gult.

den stora vitheten är vemodig som snöskymningen då Snövits moder satt vid fönstret och önskade sig

svart och rött därtill. Färgernas längtan är blodets. Om du törstar efter

skönhet

skall du sluta ögonen och blicka in i ditt eget hjärta. Dock fruktar skönheten dagen och alltför många blickar,
dock tål ej skönheten buller och alltför många

rörelser —

du skall icke föra ditt hjärta till dina läppar, vi böra icke störa tystnadens och ensamhetens förnäma ringar. —

Vad är större att möta än en olöst gåta med sällsamma drag?

En tigerska skall jag vara i hela min levnad, en talerska är som den sladdrande bäcken som förräder sig själv;
ett ensamt träd skall jag vara på slätten,

träden i skogen förgås av längtan efter storm,

jag skall vara sund från topp till tå med gyllene

strimor i blodet,

jag skall vara ren och oskyldig som en flamma med

slickande läppar. MOT ALLA FYRA VINDAR.

Ingen fågel förflyger sig hit i min undanskymda vrå, ingen svart svala som bringar längtan, ingen vit mås som
bebådar storm . . .

I klippors skugga håller min vildhet vakt,

färdig att fly för minsta rassel, för nalkande steg . . .

Ljudlös och blånande är min värld, den saliga . . .

Jag har en port mot alla fyra vindar.

Jag har en gyllene port mot öster — för kärleken

som aldrig kommer,

jag har en port för dagen och en annan för vemodet, jag har en port för döden — den står alltid öppen. VÅRA
SYSTRAR GÅ I BROKIGA KLÄDER . . .

Våra systrar gå i brokiga kläder, våra systrar stå vid vattnet och sjunga, våra systrar sitta på stenar och vänta, de
hava vatten och luft i sina korgar och kalla det blommor.

Men jag slår mina armar kring ett kors och gråter.

Jag var en gång så mjuk som ett ljusgrönt blad och hängde högt uppe i den blåa luften, då korsades två klingor i
mitt inre och en segrare förde mig till sina läppar. Hans hårdhet var så öm att jag icke gick sönder, han fäste en
skimrande stjärna vid min panna och lämnade mig skälvande av tårar på en ö_som heter vinter. — Jag är höstens
sista blomma; jag blev vaggad uti sommarens vagga, jag blev ställd på vakt mot nordens vind, röda flammor
slogo ut på min vita kind.

Jag är höstens sista blomma.

Jag är den döda vårens yngsta frö, det är så lätt att som den sista dö; jag har sett sjön så sagolik och blå, jag hört
den döda sommarens hjärta slå, min kalk bär intet annat frö än dödens. Jag är höstens sista blomma.

Jag har sett höstens djupa stjärnevärldar, jag skådat ljus från fjärran varma härdar, det är så lätt att följa samma
väg, jag skall stänga dödens portar.

Jag är höstens sista blomma. Höstens bleka sjö tunga drömmar drömmer om en vårvit ö som sjönk i havet.

Höstens bleka sjö, hur din krusning gömmer, hur din spegel glömmar dagar som dö.

Södergran,' Dikter.

33Höstens bleka sjö bär sin höga himmel lätt och tyst, såsom liv och död i ett ögonblick i en somnad våg
varandra kysst.SVART ELLER VITT.

Floderna löpa under broarna, blommorna lysa vid vägarna, skogarna böja sig susande till marken. För mig är intet
mera högt eller lågt, svart eller vitt,

sen jag har sett en vitklädd kvinna i min älskades arm.De nakna träden stå omkring ditt hus och släppa in himmel
och luft utan ända, de nakna träden stiga ned till stranden och spegla sig i vattnet.

Än leker ett barn i höstens gråa rök och en flicka går med blommor i handen och vid himlaranden flyga silvervita
fåglar upp.STJÄRNORNA. '

När natten kommer står jag på trappan och lyssnar, stjärnorna svärma i trädgården och jag står i mörkret.

Hör, en stjärna föll med en klang!' Gå icke ut i gräset med bara fötter; min trädgård är full av skärvor.TVÅ
STRANDDIKTER.

Mitt liv var så naket

som de gråa klipporna,

mitt liv var så kallt

som de vita höjderna,

men min ungdom satt med heta kinder

och jublade: solen kommer!

Och solen kom och naken låg jag den långa dagen på de gråa klipporna — det kom en kall fläkt från det röda
havet: solen går ned!Mellan gråa stenar ligger din vita kropp och sörjer över dagarna som komma och gå.

Sagorna, du hört som barn, gråta i ditt hjärta.

Tystnad utan eko,

ensamhet utan spegel,

luften blånar genom alla springor.I FÖNSTRET STÅR ETT LJUS . . .

I fönstret står ett ljus,

som långsamt brinner

och säger att någon är död därinne.

Några granar tiga

kring en stig som stannar tvärt

i en kyrkogård i dimma.

En fågel piper — vem är därinne?IRRANDE MOLN.

Irrande moln ha fastnat vid bergets brant,

ändlösa timmar stå de i tystnad och vänta;

vill dem en jagande vind över slätten strö,

skola de stiga med solen högt över topparnas snö.

Irrande moln ha ställt sig i solens väg,

vardagens sorgefanor hänga så tunga,

nere i dalen går livet med släpande steg,

en flygels toner ur öppnade fönster sjunga.

Lapp på lapp är dalens brokiga matta, fast som socker är höjdernas eviga snö . . .

Vintern stiger sakta ned i dalen.

Jättarna le.SKOGSSJÖN.

Jag var allena på solig strand vid skogens blekblå sjö, på himlen flöt ett enda moln och på vattnet en enda ö.

Den mogna sommarens sötma dröp i pärlor från varje träd och i mitt öppnade hjärta rann en liten droppe ned.STJÄRNENATTEN.

Onödigt lidande, onödig väntan,

världen är tom som ditt skratt. Stjärnorna falla — kalla och härliga natt.

Kärleken ler under sömnen, kärleken drömmer om evighet... Onödig fruktan, onödig smärta, världen är mindre än ingenting, ned i djupet glider från kärlekens hand evighetens ring.ORD.

Varma ord, vackra ord, djupa ord . . .

De äro som doften av en blomma i natten den man icke ser.

Bakom dem lurar den tomma rymden . . . Kanske de äro den ringlande röken från kärlekens varma härd?
VÄGEN TILL LYCKAN.

Det skall vara obegripligt hur det underbara sker, — ingen väg till lyckan finnes, ingen lycklig stigen minnes som till lyckans lönn dörr för,

Ack, att lyckans fågel jaga är att utan vägar gå och att utan händer taga. Att bli kung i lyckans saga är att dum och häpen stå.Under vänta vi av dagen, dagen vissnar kall och blek. Fråga åter, trötta hjärna, är din dröm, din lyckas stjärna, sken och svek?SKOGSDUNKEL.

I den svårmodiga skogen bor en sjuk gud.

I den dunkla skogen äro blommorna så bleka och fåglarna så skygga.

Varför är vinden full av varnande viskningar och vägen mörk av dystra aningar?

I skuggan ligger den sjuke guden och drömmer elaka drömmar.. I DE STORA SKOGARNA.

I de stora skogarna gick jag länge vilse, jag sökte sagorna, min barndom hört.

I de höga bergen gick jag länge vilse, jag sökte drömslotten, min ungdom byggt.

I min älsklings trädgård gick jag icke vilse, där satt den glada göken, min längtan följt.LYCKOKATT.

Jag har en lyckokatt i famnen, den spinner lyckotråd.

Lyckokatt, lyckokatt,

skaffa mig tre ting:

skaffa mig en gyllne ring,

som säger mig att jag är lycklig;

skaffa mig en spegel,

som säger mig att jag är skön;

skaffa mig en solfjäder,

som fläktar bort mina påhängsna tankar.

Lyckokatt, lyckokatt,

spinn mig ännu litet om min framtid!SKOGENS LJUSA DOTTER.

Var det ej i går

då skogens ljusa dotter firade sitt bröllop och alla voro glada?

Hon var den lätta fågeln och den ljusa källan, hon var den hemliga vägen och den skrattande busken, hon var den druckna och orädda sommarnatten.

Hon var oblyg och skrattade utan måtta, ty hon var skogens ljusa dotter; hon hade lånat gökens instrument och vandrade spelande från sjö till sjö.När skogens ljusa dotter firade sitt bröllop, fanns ingen olycklig på jorden: skogens ljusa dotter är fri från längtan, hon är blond och stillar alla drömmar, hon är blek och väcker alla begär.

När skogens ljusa dotter firade sitt bröllop, stodo granarna så nöjda på den sandiga kullen och tallarna så stolta på den stupande branten och enarna så glada på den soliga sluttningen och de små blommorna hade alla vita kragar.

Då fällde skogarna sina frön i människornas hjärtan,

de glimmande sjöarna summo i deras ögon

och de vita fjärlarna fladdrade oupphörligen förbi.VI KVINNOR.

Vi kvinnor, vi äro så nära den bruna jorden.

Vi fråga göken, vad han väntar av våren, vi slå våra armar kring den kala furan, vi forska i solnedgången efter tecken och råd.

. Jag älskade en gång en man, han trodde på ingenting . ..

Han kom en kall dag med tomma ögon,

han gick en tung dag med glömska över pannan.

Om mitt barn icke lever, är det hans.. .TIDIG GRYNING.

Några sista stjärnor lysa matt.

Jag ser dem ur mitt fönster. Himlen är blek, man anar knappast dagen som börjar i fjärran. Det vilar en tystnad utbredd över sjön, det ligger en viskning på lur mellan träden, min gamla trädgård lyssnar halvförströdt till nattens andetag, som susa över vägen.NORDISK VÅR.

Alla mina luftslott ha smultit som snö, alla mina drömmar ha runnit som vatten, av allt vad jag älskat har jag endast kvar en blå himmel och några bleka stjärnor. Vinden rör sig sakta mellan träden. Tomheten vilar. Vattnet är tyst.

Den gamla granen står vaken och tänker på det vita molnet, han i drömmen kysst.

DEN SÖRJANDE TRÄDGÅRDEN.

Ack, att fönster se

och väggar minnas,

att en trädgård kan stå och sörja

och ett träd kan vända sig om och fråga:

Vem har icke kommit och vad är icke väl,

varför är tomheten tung och säger ingenting?

De bittra nejlikorna sluta upp vid vägen,

där granens dunkel bliver outgrundligt.DET UNDERLIGA HAVET.

Sällsamma fiskar glida i djupen,

okända blommor lysa på stranden;

jag har sett rött och gult och alla andra färger,

men det granna, granna havet är farligast att se,

det gör en törstig och vaken för väntande äventyr

vad som har hänt i sagan, skall härda även mig!DEN LÅGA STRANDEN.

De lätta fåglarna högt uppe i luften flyga ej för mig,

men de tunga stenarna på den låga stranden vila för mig.

Länge låg jag vid det dystra bergets fötter och lyssnade till vindens stämma i furans starka gren.

Här ligger jag i gräset och blickar rakt framför mig här är allting främmande och väcker inga minnen,mina tankar blevo icke födda på detta ställe;

här är luften rå och stenarna hala,

här är allting dödt och väcker ingen munterhet,

utom den söndriga flöjten våren lämnat på stranden.

*SÅNGEN PÅ BERGET.

Solen gick ned över havets skum och stranden sov och uppe på bergen stod någon och sjöng...

När orden föllo i vattnet voro de döda . . .

Och sången försvann bakom tallarna och skymningen

förde den med sig. När allt var tyst, tänkte jag blott att där låg hjärteblod på den kvällskumma klippan, jag anade dunkelt att sången var om något som aldrig återvändér.KVÄLL.

Jag vill ej höra den sorgsna sagan skogen berättar.

Det viskar ännu länge mellan granarna,

det suckar ännu länge uti löven,

ännu länge glida skuggor mellan de dystra stammarna.

Kom ut på vägen. Där möter oss ingen.

Kvällen drömmer blekröd kring tigande dikesren. Vägen löper långsamt .och vägen stiger varligt och ser sig länge om efter solens sken.DE FRÄMMANDE LÄNDERNA.

Min själ älskar så de främmande länderna, som hade den intet hemland.

I fjärran land stå de stora stenarna på vilka mina tankar vila.

Det var en främling som skrev de sällsamma orden på den hårda tavla, som heter min själ.

Dagar och nätter ligger jag och tänker

på saker som aldrig hänt:

min törstiga själ har engång fått dricka.LÅT EJ DIN STOLTHET FALLA.

Låt ej din stolthet falla, skrid ej du nakna i hans armar ömt, gå hellre bort i tårar dem världen aldrig skådat och aldrig dömt.

Det vore lätt och enkelt för rena barnahjärtan

att följa lyckans spår,

men våra själar kunna endast rysa. För den som skådat smutsen i fröjdens korta vår det intet återstår än het
förfrysa. TVÅ GUDINNOR.

När du såg lyckans ansikte, blev du besviken: denna soverska med slappa drag, var hon den mest tillbedda och
den oftast nämnda, den minst kända av alla gudinnor, hon som härskar över de vindstilla haven, de blommande
trädgårdarna, de ändlösa solskensdagarna,

och du beslöt att aldrig tjäna henne. Närmare trädde dig åter smärtan med djupet i ögonen, den aldrig åkallade,
den mest kända och minst förstådda av alla gudinnor, hon som härskar över de stormiga haven och de sjunkande
skeppen,

över de fångna för livet,

och över de tunga förbannelser som vila med barnen

i mödrarnas sköten. EN FÅNGEN FÅGEL.

En fågel satt fången i en gyllene bur i ett vitt slott vid ett djupblått hav.

Smäktande rosor lovade vällust och lycka.

Och fågeln sjöng om en liten by högt uppe i bergen, där solen är konung och tystnaden drottning och där karga
små blommor i lysande färger vittna om livet, som trotsar och består. AVSKED.

Egensinnigt och kallt blev mitt hjärta

sen jag började längta efter dina smekningar.

Mina systrar hava ännu icke märkt att jag icke mera ser på dem ...

Jag talar aldrig mer med någon ...

Jag vet ej huru ofta

jag kysser den lilla kattungen som sover vid mitt bröst.

Gärna ville jag hava en smula ledsamt,

men mitt hjärta är lyckligt och skrattar åt allt. Mina systrar, jag gör, vad jag aldrig har velat, mina systrar, hållen
mig tillbaka — jag vill icke gå bort från eder.

När jag sluter mina ögon står han framför mig, jag har många tankar för honom och inga för alla
de andra.

Mitt liv har blivit hotfullt som en ovädershimmel, mitt liv har blivit falskt som ett speglande vatten, mitt liv går
på en lina högt uppe i luften: jag vågar icke se det.

Alla önskningar, jag hade i går,

sloka som de lägsta bladen på palmens stjälk,

alla böner jag sände i går,

äro överflödiga och obesvarade.

Alla mina ord har jag tagit tillbaka,

och allt vad jag ägde har jag skänkt åt de fattiga,

som önskade mig lycka.

När jag riktigt tänker,

har jag ingenting kvar utav mig själv än mitt svarta

hår,

mina två långa flätor, som glida som ormar.

Mina läppar hava blivit glödande kol, jag minns ej mer, när de började brinna .. .Förfärlig var den stora branden som lade min ungdom i aska.

Ack, det oundvikliga skall ske som ett svärdshugg — jag går utan avsked och obemärkt, jag går helt och kommer aldrig åter.

ISORGER.

Syster, du fagra, gå icke upp i bergen: de bedrogo

mig,

de hade ingenting att giva åt min längtan.

Till minne bröt jag en gren av tallen, som skuggade vägen yppig som en plym, och sökte mig tillbaka till havet i mina gamla spår. Tusende leksaker har havet söndrat och kastat upp i

sanden, —

förgäves söker jag ett smycke som ger min skönhet

glans.Kom, sätt dig ned till mig, jag skall berätta dig om

mina sorger,

vi skola tala med varandra om hemligheter.

Du skall visa mig din skönhet och ditt sätt att blicka och jag skall bjuda dig min tystnad och min vana att lyssna.MIN SJÄL.

Min själ kan icke berätta och veta någon sanning, min själ kan endast gråta och skratta och vrida sina händer;

min själ kan icke minnas och försvara, min själ kan icke överväga och bekräfta.

När jag var barn såg jag havet: det var blått, i min ungdom mötte jag en blomma: hon var röd, nu sitter vid min sida en främling: han är utan färg,men jag är icke mera rädd för honom än jungfrun var

för draken.

När riddaren kom var jungfrun röd och vit, men jag har mörka ringar under ögonen.KÄRLEK.

/

Min själ var en ljusblå dräkt av himlens färg;

jag lämnade den på en klippa vid havet

och naken kom jag till dig och liknade en kvinna.

Och som en kvinna satt jag vid ditt bord

och drack en skål med vin och andades in doften av

några rosor.

Du fann att jag var vacker och liknade något du sett

i drömmen,

jag glömde allt, jag glömde min barndom och mitt

hemland,

jag visste endast att dina smekningar höllo mig fången.Och du tog leende en spegel och bad mig se mig själv.

Jag såg att mina skuldror voro gjorda av stoft och
smulade sig sönder,

jag såg att min skönhet var sjuk och hade ingen
vilja än — försvinna.

O, håll mig slutet i dina armar så fast att jag ingenting behöver.DEN SPEGLANDE BRUNNEN.

Ödet sade: vit skall du leva eller röd skall du dö! Men mitt hjärta beslöt: röd skall jag leva.

Nu bor jag i landet, där allt är ditt, döden träder aldrig in i detta rike.

Hela dagen sitter jag med armen vilande på brunnens marmorrand,
när man frågar mig, om lyckan varit här, skakar jag på huvudet och ler:

lyckan är långt borta, där sitter en ung kvinna och
sömmar ett barnatäcke,lyckan är långt borta, där går en man i skogen och
timrar sig en stuga.

Här växa röda rosor kring bottenlösa brunnar,

här spegla sköna dagar sina leende drag

och stora blommor förlora sina skönaste blad . . .SÅNGEN OM DE TRE GRAVARNA.

Hon sjöng i skymningen på den daggvåta gården. I sommar växa tre rosenbuskar över tre gravar.

I den törsta graven ligger en man — han sover tungt...

I den andra ligger en kvinna med sorgsna drag — hon håller en ros i sin hand.Den tredje graven är en andegrav
och den är osalig, där sitter alla kvällar en mörk ängel och sjunger: oförlåtligt är att underlåta!

DET FRÄMMANDE TRÄDET.

Det främmande trädet står med granna frukter, det främmande trädet står med purpurlängan på en solig sluttning
och viskar sakta:

Kom, kom, du gyllene dotter, du höstens vandrerska,

du skogens lyssnerska,

jag skall säga dig varifrån lyckan kommer och vart

lyckan går.

Lägg dina fingrar på min bark och jag skall hölja dina

lemmar med höstens härlighet.Kom, kom, du smekande, du sagolika, du lyckliga,

du röda,

jag skall visa dig vägen som ingen kan finna allena . . . Kom, kom, du bleka, du blodbegärande, du skall gå långt
härifrån, dit där ingen känner dig, där skall du möta österländska ögon, de fråga aldrig, de vila i vemod ...

Du skall leva fjärran från ditt hem och vara lycklig.Du skall överge din gamla väg,

din väg är smutsig:

där gå män med lystna blickar

och ordet: lycka! hör du från alla läppar

och längre fram på vägen ligger en kvinnas kropp

och gamarna slita den sönder.

Du har funnit din nya väg, din väg är ren:

där gå moderlösa barn och leka med vallmoblommor, där gå kvinnor i svart och tala om sorg och längre fram på vägen står ett blekt helgon med foten på en död drakes nacke. Den ena system älskade de söta smultronen, den andra system älskade de röda rosorna, den tredje system älskade de dödas kransar.

Den första system blev gift: man säger, att hon är lycklig.

Den andra system älskade av hela sin själ, man säger att hon blev olycklig. Den tredje system blev ett helgon, man säger, att hon skall vinna det eviga livets

krona. KRISTEN TROSBEKÄNNELSE.

I

Lyckan är icke, vad vi drömma om, lyckan är icke natten, den vi minnas, lyckan är icke i vår längtans sång.

Lyckan är något, som vi aldrig velat, lyckan är något, som vi svårt förstå, lyckan är korset, som blev rest för alla. SKÖNHET.

Vad är skönhet? Fråga alla själar —

skönhet är varje överflöd, varje glöd, varje överfyllnad

och varje stort armod;

skönhet är att vara sommaren trogen och naken intill

hösten;

skönhet är papegojans fjäderskrud eller solnedgången

som bebådar storm;

skönhet är ett skarpt drag och ett eget tonfall: det

är jag,

skönhet är en stor förlust och ett tigande sorgetåg, skönhet är solfjäders lätta slag som väcker ödets

fläkt;

skönhet är att vara vällustig som rosen

eller att förlåta allting för att solen skiner;

skönhet är korset, munken valt, eller pärlbandet damen

får av sin älskare,

skönhet är icke den tunna såsen i vilken diktare

servera sig själva,

skönhet är att föra krig och söka lycka, skönhet är att tjäna högre makter. KONUNGENS SORG.

Ordet „sorg” lät konungen förbjuda vid hovet, „olycka”, „kärlek” och „lycka” som alla gjorde ondt, men „hon” och „hennes” funnos ännu kvar.

Hans drottning smekte honom som ett barn, i skymningsstunderna låg han vid hennes bröst med ögonen vida av

smärta.

Han lyssnade med ångest till alla steg som närmade

sig dörren,

och motvilja spred sig över hans ansikte. Skrattade tärnor på gården likt silverne källor, blev konungen blek och bytte om samtal.

Ingen ung kvinna med blonda lockar fick längre visa sig ute med obetäckt huvud, och de små danserskorna i korta kjolar voro alla bannlysta från hovet.

När våren kom gick konungen icke ut i trädgården, han låg på sitt rum mot norr. ..

Våren blickade blekblå in genom rutorna.

tLIVETS SYSTER.

Livet liknar döden mest, sin syster.

Döden är icke annorlunda,

du kan smeka henne och hålla hennes hand och

släta hennes hår,

hon skall räcka dig en blomma och le.

Du kan borra in ditt ansikte i hennes bröst och höra henne säga: det är tid att gå.

Hon skall icke säga dig att hon är en annan.

Döden ligger icke grönvit med ansiktet mot marken eller på rygg på en vit bår:

döden går omkring med skära kinder och talar med

alla. Döden har veka drag och fromma kinder, på ditt hjärta lägger hon sin mjuka hand.

Den som känt den mjuka handen på sitt hjärta,

honom värmer icke solen,

han är kall som is och älskar ingen. UR „LILIPUTS SAGA“.

Äntligen steg den late upp —

han sänkte handen i varje blommas kalk,

han kände efter under varje blad,

han sökte den svarta masken för att döda honom.

Men när han sov i skuggan av ett grässtrå

åt den svarta masken upp hans huvud.

Tre kvinnor voro närvarande vid hans begravning: hans syster grät, med henne var en danserska i gredelina slöjor,

hon kom för att bli sedd.

Allena gick en kvinna som han aldrig älskat. VID STRANDEN.

När det regnar och havet är grått, blir jag sjuk ... Jag skrattar med solen, jag driver med vinden, jag retas med sjön.

Hög sjö är det enda jag älskar.

Jag bor i en grotta med många flädermöss, men jag är fin och vit med bedrägliga ögon.

Mina fötter äro det vackraste jag sett, jag sköljer dem ständigt i vatten och skum.

Mina händer äro sköna och bländande,

jag strålar upp som hela den muntra och leende kusten. Vandrare, som gå förbi, blickar jag i ögonen att de bliva trånsjuka och rolösa för hela livet.

Ack, men när jag stöder huvudet i handen — vad är det som alltid gör mig så ondt?

Jag stötte mig så hårt mot en klippa den gången,

jag ville dö,

för att jag förgäves sträckt ut min arm mot en främling, som jag en gång sett.,LIVET.

Jag, min egen fånge, säger så:

livet är icke våren, klädd i ljusgrön sammet,

eller en smekning, den man sällan får,

livet är icke ett beslut att gå

eller två vita armar, som hålla en kvar.

Livet är den trånga ringen som håller oss fången, den osynliga kretsen, vi aldrig överträda, livet är den nära lyckan som går oss förbi, och tusende steg vi icke förmå oss att göra. Livet är att förakta sig själv

och ligga orörlig på bottnen av en brunn

och veta att solen skiner däruppe

och gyllene fåglar flyga genom luften

och de pilsnabba dagarna skjuta förbi.

Livet är att vinka ett kort farväl och gå hem och

sova ...

Livet är att vara en främling för sig själv och en ny mark för varje annan som kommer.

Livet är att handskas vårdslöst med sin egen lycka och att stöta bort det enda ögonblicket, livet är att tro sig vara svag och icke våga. HELVETET.

O vad helvetet är härligt!

I helvetet talar ingen om döden.

Helvetet är muradt i jordens innandöme och smyckadt med glödande blommor. f.

I helvetet säger ingen ett tomt ord ...

I helvetet har ingen druckit och ingen har sovit och ingen vilar och ingen sitter stilla.

I helvetet talar ingen, men alla skrika,

där äro tårar icke tårar och alla sorger äro utan kraft.

I helvetet blir ingen sjuk och ingen tröttnar.

Helvetet är oföränderligt och evigt. DEN VÄNTANDE SJÄLEN.

Jag är allena bland träden vid sjön,

jag lever i vänskap med strandens gamla granar

och i hemligt samförstånd med alla unga rönnar.

Allena ligger jag och väntar,

ingen människa har jag sett gå förbi.

Stora blommor blicka ned på mig från höga stjälkar,

bittra slingerväxter krypa i min famn,

jag har ett enda namn för allt, och det är kärlek.SMARTAN.

Lyckan har inga sånger, lyckan har inga tankar,

lyckan har ingenting.

Stöt till din lycka att hon går sönder, ty lyckan är ond.

Lyckan kommer sakta med morgonens susning i sovande snår,

lyckan glider undan i lätta molnbilder över djupblå

djup,

lyckan är fältet som sover i middagens glöd

eller havets ändlösa vidd under baddet av lodräta

strålar,

lyckan är maktlös, hon sover och andas och vet av

ingenting . . .

Känner du smärtan? Hon är stark och stor med hemligt knutna nävar.Känner du smärtan? Hon är hoppfullt leende med förgråtna ögon. Smärtan ger oss allt vad vi behöva — hon ger oss nycklarna till dödens rike, hon skjuter oss in genom porten, då vi ännu tveka. Smärtan döper barnen och vakar med modern och smider alla de gyllene bröllopsringarna. Smärtan härskar över alla, hon slätar tänkarens panna, hon fäster smycket kring den åtrådda kvinnans hals, hon står i dörren när mannen kommer ut från sin älskade . . . Vad är det ännu smärtan ger åt sina älsklingar? Jag vet ej mer. Hon ger pärlor och blommor, hon ger sånger och drömmar, hon ger oss tusen kyssar som alla äro tomma, hon ger den enda kyssen som är verklig. Hon ger oss våra sällsamma själar och besynnerliga tycken, hon ger oss alla livets högsta vinster: kärlek, ensamhet och dödens ansikte.

*NYARE DIKTSAMLINGAR

IGOR CAVONIUS,

Stoft RAGNAR EKELUND, Gatans dikter . . . JARL HEMMER, Pelaren ARVID MÖRNE, Sommarnatten. Pris 5 mk; inb. 7 mk JOEL RUNDT, Skogen och fältet . . . Pris 3:25 EDITH SÖDERGRAN, Dikter. EMIL ZILLIACUS, Offereld Pris 3 mk.

HOLGER SCHILDTS FÖRLAG

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/sedikter/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-sedikter>.

Filen skapad 2018-12-17 20:16:58.139428